pesti szegény gazdagok

— Könnyü pénzszerzés —

Budapest, február 22.

Szinházak előcsarnokában, csilláros kávéházak embertömegében gyakran halljuk a megjegyzést:

— Azt mondják, Budapesten szegénység van. Van, ördögöt!

Kávéházakban alig kapunk helyet, szinházakban elővételben kell megvásárolni a belépőjegyet, különben kitesszük magunkat a nagy tolongásnak s ha 10—20 koronát nem akarunk áldozni jegyért, e nélkül távozhatunk el a pénztártól. Mindezek azt mutatják, legalább a budapesti viszonyokkal nem ismerős idegen azt következtetné, van itt pénz bőven, gazdag ez a város nagyon. Májusban, ha megindulnak a lovak a versenyen, a Thökölyy- és az Aréna-uton életveszélyes a járás, annyi kocsi robog rajta, ugy hullámzik a néptömeg, annyi a fölösleges pénz ebben a sokat ócsárolt szegény városban.

— Ugy látszik, könnyen keresik itt a pénzt, mondta egyszer egyik külföldi ismerősöm, akinek ugy tetszett ez a gazdag város. Ez a megtévesztő, szegény nagy város. Mert szegény ez a város, nem szégyelljük bevallani. Tessék elolvasni a munkanélküliek statisztikáját, nézzünk be a járásbiróságok kezelő irodáinak helyiségeibe, ahol a sommás pereket kezelik, kérdezzünk meg birósági végrehajtót, vallja be lelkiismeretesen, mit keres adósok könnyein, figyeljük meg az iskolákat, hány mezztelen könyök mered elénk a rongyokból, hány ember szalad az ingyen tejért, micsoda nyomor van a külterületeken.

Aki végigböngészi a lapok apróhirdetési rovatait, az megdöbben azokon a szomoru közléseken, hogy végzett fiatalembereket harminc koronákért keresnek gyakornokoknak irodákba, egész napi elfoglaltságra, tiz koronát igérnek kereskedelmi tanfolyamot végzett leányoknak, mint kezdőknek, amely tiz koronáért cipőt sem érdemes koptatni. Mégis van elég jelentkező, jóllehet intézményes törvény nem védi ezeket a védtelen leányokat az irodák főnökeinek a tolakodásától.

Tisztviselők, kik egész nap robotolnak hivatalokban, az esti órákban levelezésre kinálkoznak, elmennek magántitkároknak, házgondnoknak. Mindez azt mutatja, hogy kevés az a pénz, mely egy foglalkozás nyujt, a pihenésre szánt időt is pénzszerzésre kell forditani.

Szóval a pénzszerzés is nehéz ebben a városban. Csak egyeseknek nem az. Megfigyeltük kik azok és ezekből bemutatunk egy párat, akinek kedve támad, utánozhatja őket.

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Fővárosi Könyvtár

Szerző

Cím A pesti szegény gazdagok.

Forrás: Világ

Bp. (Hely) | 1913 11/23 (Idő) | (Köt. v. füz.) | Oldals.

Osztályozás

Tárgy 308

Hely

Idő "1913"

Személy

Kitünő pénzszerzést biztosit a baccarat-asztal croupier-állása. Ideg kell hozzá bőven, de aki elbirja hallgatni az emberek tülekedését, veszekedését, olykor egymás piszkos meggyanusitását, aki eltudja nézni, mint repül annyi bankó a kártyás kezéből a nyerőkébe, a «pinkába», mint törnek le az emberek, mennyi jó eksizstencia indul itt züllésbe, mondom, aki semmivel sem törődik, csak azzal, hogy naponkint fölcsendüljön rá nézve a legkellemesebb dal: «tessék tenni!», annak a croupier-állás fényes kenyérkereset, mindaddig, a mig rá nem fanyalodik a brómra, az idegcsillapitóra, amig meg nem öli a neurasztenia. Esténkint megvan akárhánynak a 2—300 korona bevétele.

El sem hinné az ember, hogy micsoda jó üzlet éjjeli korcsmákban pogácsát, «puszerlit» árulni. A VII-ik kerületben többször találkoztam egy ilyen «kosaras emberrel», aki következetesen elszavalja otromba humoru költészetét, körülbelül igy:

— Itt jön a magyar ipar, kétszer sült, Tisza Pista, a kismiska, meg a Pavlik, mert igy illik, puszerli, jó megenni, a Justh Gyula, hogy ne tudna ilyet venni és megenni. Tessék, tessék ma ingyen, holnap pénzért. Ötért, uraim, ötért de tizért jobb. Elmehetek az ostoba pofával.

És soha sem megy el üzlet nélkül. Olyan esengve mondja el fenti csapnivaló szövegét, hogy az emberek nevetnek rajta és miután ingyen nem illik mulatni, vesznek az árujából.

Nem is gondoltam, hogy ezen a kraicáros üzleten háromszázpercentes a haszon és hogy ez az ember már két házat tudott venni Budapesten a kosarából, az éjszakáiból és füzfa-költészetéből.

Főleg az utóbbiból, mert az emberek tulajdonképpen ezt fizetik meg.

Az a pénzszerzés pedig, amelylyel a Városliget vak harmonikása keres, már nem irigylésre méltó, bár ez a vak ember nem cserélne öt irodai gyakornokkal. Megfigyeltem egy öt percen át, hetvenkilenc ember dobott, (személyenkint legkevesebb két fillért) a kalapjába. Délután késő estig, főleg nyaranta és ünnepnapon, dusan keres a harmonikás. Erős idegzetü ember behunyott szemmel megcselekedheti utána.

Iró emberek naponkint szaladgálhatnak, hol helyezhetnék el munkáikat és van Budapesten egy zsiros kalapban járó, kopott magyar ruhában és csizmában ténfergő paraszt, aki eszelős, pörge kalapja mellé tollakat tüz, homlokát gyakorta felcicomázza koszoruval és borgőzös kocsmákban szavalja borzalmas termékeit. A butaság ordit Veray utódjából, de azért az emberek veszik a rémes irodalmat, a Tisza István megróvási kalandjait, a «gutaütött» Lukács László, vagy «az ország rókája» cimü rettenetes verset. Van, aki a költőt borral kinálja; ilyenkor sokszor elmondott kegyetlen dikcióját szánalmas gesztusokkal szavalja s még a rendőr is bizonyos respektussal nézi ezt az agyafurt parasztot, aki engedély mellett igy hinti a butaságot, olyan országban, ahol nehezen indult még ugyis a kulturális élet. Tessék utána cselekedni; ebben az országban a naplopás megengedett dolog, nem muszáj itt nehéz robotban törtetni a kenyérért.

De ha ez a kenyérkereset nem tetszik, tessék megvenni a gömbös közlekedő edényt a piros vizzel és hiu embereket tessék ugratni, mert ezek kiváncsiak, meleg-e a vérük, bugyog-e a piros viz a gömbben, ha az ő markukba kerül.

Még jobb a virágüzlet: persze asszonyoknak. Olyan helyen persze, ahová nők is járnak mulatni. Ha a főpincérrel sikerül az ismeretség, az megveszi a kosarat tiz-husz koronáért, majd felszámitja ő a mámoros fiuknak harmincért.

Lóversenyek idejében álljon be tippelőnek, tanuld meg az ismert istállótulajdonosok, még inkább a lovak neveit, tanulj egy kis lóversenystatisztikát, mit fizetett a buki, mit a totalizatőr, tekintély leszel és tippekért kereshetsz. Minden versenyre azonban ne járj ki, mert a fejed bubjára ütnek és egyszer a tiz-, máskor a hú olykor, vagy legtöbbször a kétkoronás helyeken mutatkozzál. Szóval viselkedjél ugy, mint ha szegény volnál, de élj ugy, mint a gazdag. Ebben az országban minden szabad; vigyázz, összeütközésbe ne juss a paragrafusokkal, a morál nem mindenben kötelező.